

Радники у домашніх конфліктах

Проблема домашнього насильства неймовірно важлива навіть у світових масштабах. До поліції звертаються лише 10—15% постраждалих від такого насильства.

На початку листопада у Фастові 51-річний чоловік через ревності викинув дружину з вікна четвертого поверху. За даними правоохоронців між подружжям на ґрунті ревнощів виникла сварка. Після рукоприкладства зіштовхнув дружину через вікно квартири, розташованої на четвертому поверсі житлового будинку. У результаті завданих травм під час домашнього насильства жінка померла, а чоловікові загрожує позбавлення волі строком до 15 років.

Згідно з законом України "Про запобігання та протидію домашньому насильству" в Кримінальному кодексі є стаття, яка передбачає покарання за даний вид насильства. Згідно ККУ "домашнє насильство" – умисне систематичне фізичне, психологічне або економічне насильство щодо нинішнього чи колишнього чоловіка або дружину чи іншого родича, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілого.

За порушення закону загрожує покарання у вигляді 150-240 годин громадських робіт, арешт до 6 місяців, обмеження волі до 5 років, або позбавлення волі до 2 років.

Київ став першим містом в Україні, де Міністерство юстиції в жовтні започаткувало ініціативу «Сімейні радники». Це нова спільна ініціатива Мін'юсту, системи безоплатної правової допомоги та громадськості, спрямована на забезпечення захисту прав громадян у сфері сімейного права.

Наразі потерпілі від домашнього насильства уже не залишаться сам на сам зі своїми проблемами. На захисті їхніх інтересів стоятимуть волонтери, які захищатимуть і надаватимуть їм необхідну допомогу.

Це — комунікатори між людьми, які потребують допомоги, і тими інституціями, які забезпечують надання цієї допомоги, які самі раніше були в складних життєвих ситуаціях.

Вони — лідери суспільної думки у власній громаді, волонтери Міністерства юстиції, що допомагають громадянам, які потерпають від домашнього насильства, несплати аліментів та інших сімейних проблем.

Також вони на місці з'ясовуватимуть ситуацію щодо кожного конкретного випадку й одразу розв'язуватимуть проблему, а не відкладатимуть питання подалі в шухляду. Тепер більше не буде замовчувань, а приказка типу «б'є — значить любить» відійде в минуле.

Відтепер сімейні радники співпрацюватимуть з юристами системи безоплатної правової допомоги, фахівцями державної виконавчої служби Мін'юсту, психологами, співробітниками Міністерства соціальної політики, Національної поліції і за потреби — з представниками інших органів влади.

Першими сімейними радниками у столиці стали Віта Чигрина та Наталя Демченко.

Нещодавно Віта Чигрина сама опинилася в скрутній ситуації: залишившись без документів і власної домівки, вона виховує п'ятьох дочок, допомагає жінкам із важким розлученням і бореться за їхні права всупереч 25 рокам нещасного шлюбу, домашньому насильству та браку коштів.

Це саме той випадок, коли життєві труднощі не ламають, а надають сил. Тепер Віта на волонтерських засадах як сімейний радник допомагає іншим, хто, як і колись вона, опинився у скрутній життєвій ситуації й самостійно не може вибратись із неї.

Наталя Демченко, засновниця руху «Дитина має право», теж потерпала від помсти чоловіка після розлучення. Несплата аліментів, насильство та шантаж — це всі ті неприйнятні речі, з якими зіткнулася жінка. Сьогодні вона допомагає іншим впоратись із сімейними негараздами.

Як працюють сімейні радники?

Вони працюють на безоплатній основі у Центрах бюро правової допомоги разом з представниками державної виконавчої служби, психологами та юристами БПД.

Щоденна робота юстиції із захисту прав громадян надала нам можливість проаналізувати реальні проблеми людей і чітко організувати роботу різних структур заради оперативного їх розв'язання.

Фактично сімейні радники визначатимуть проблеми громадян у соціальних мережах, надаватимуть інформацію щодо захисту їхніх прав, організовуватимуть спеціалізовану та професійну допомогу державних органів влади.

Спеціалісти пройшли належну підготовку. Вони навчились, як взаємодіяти і спілкуватися з постраждалими від насильства, організувати злагожену та оперативну роботу всіх структур заради досягнення максимального результату.

Робота сімейних радників — новий проект для України. Лише 2017 року в Україні вперше з'явилися так звані параюристи. Такі громадські радники інформують своїх сусідів про їхні права, працюють над правопросвітою, перенаправляють людей до кваліфікованих юристів або відповідних громадських організацій, супроводжують громади у вирішенні дотичних до права питань (пільги, дороги, освіта, будівництво). Наприклад, у Сумській області громадська радниця допомогла мешканцям будинку скласти

звернення до сільського голови щодо впорядкування прилеглої території: було спиляно старі дерева, перекладено дорожнє покриття.

Сімейні радники працюватимуть також у вужчому спектрі — над уладнанням сімейних конфліктів і допомагатимуть жертвам домашнього насильства.

Куди звертатись для отримання допомоги сімейного радника?

Правову допомогу у родинних питаннях можна отримати у будь-якому центрі з надання БПД, але спеціалізовані Центри працюватимуть на базі таких точок доступу:

м. Київ

Третій київський місцевий центр з надання вторинної правової допомоги:

м. Київ, Сімферопольська, 5/1

Контактний телефон: +38 044 566-01-19

Четвертий київський місцевий центр з надання вторинної правової допомоги:

м. Київ, вул. Максима Кривоноса, 2 а

Телефон: +38 (073)-593-97-60

м. Миколаїв

Другий миколаївський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

м. Миколаїв, вул. Космонавтів, 61

Контактний телефон: +38 (0512) 44-54-60, :+38 (0512) 44-54-61

м. Одеса

Перший одеський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги:

м. Одеса, вул. Богдана Хмельницького, 98

Контактний телефон: +38 (048) 732-18-37, +38 (048) 732-18-38

м. Білгород-Дністровський

Білгород-Дністровське бюро правової допомоги:

м. Білгород-Дністровський, вул. Грецька, 24, перший поверх, каб. №8,9.

Контактний телефон: +38 (04849) 2-22-25

м. Львів

Другий львівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги:

м. Львів, вул. Винниченка, 30

Контактні телефони: +38 (032) 255-65-71, +38 (032)255-36-65, +38 (097)7117991

Захищайте свої права з Мін'юстом!

Консультація від Станіслава Куценка, начальника Головного територіального управління юстиції у місті Києві